

CWD og hjorteviltforvaltninga

Førde 17. mars 2017

Hva vet vi om skrantesyke i Norge?

Mars 2016: skrantesyke påvises på villrein Nordfjella

Smittsom CWD som i Amerika

Villrein med skrantesyke i Nordfjella.

Foto: Roy Andersen, NINA.

Veien videre etter mars 2016

Foto: Jon J. Meli

Roller og ansvar

Ansvar: vilt

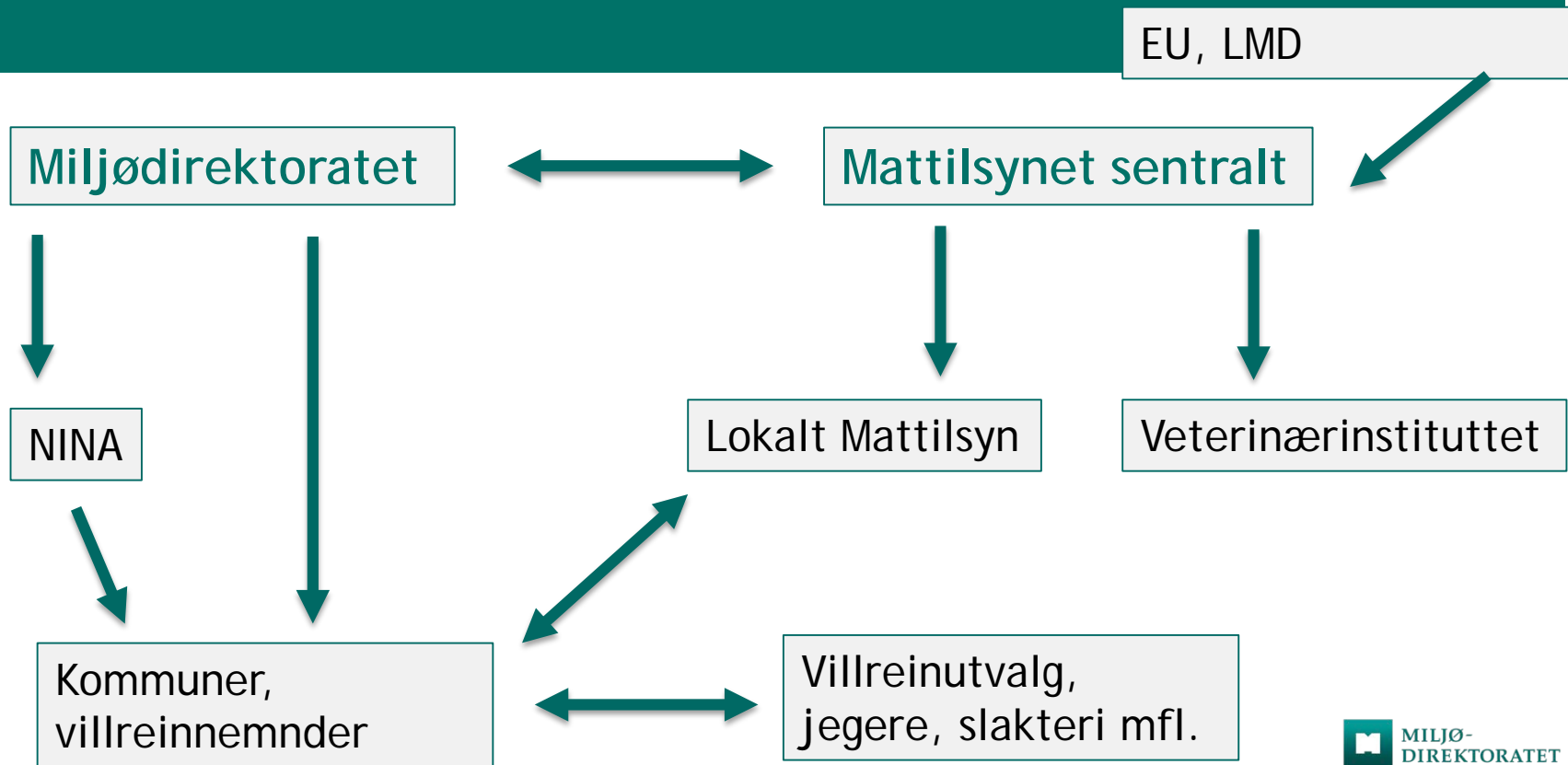

Viltsykdommer

Ansvar: dyresykdommer

Roller og ansvar (ufullstendig bilde...)

Arter og utbredelse

Foto: Egill Danielsen

Hjort
Ca. 35 000 felt per år

Foto: Olav Strand

Villrein
Ca. 7000 felt per år

Foto: Terje Kolaas

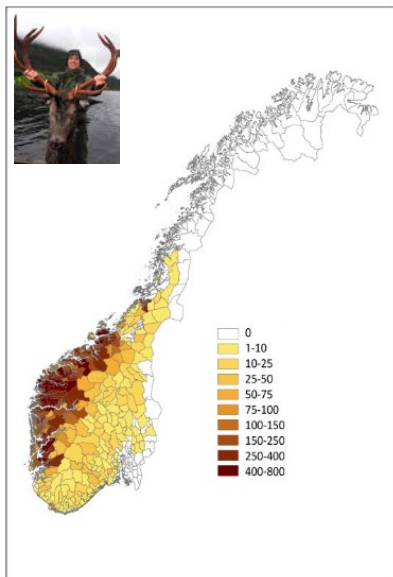
Rådyr
Ca. 25 000 felt per år

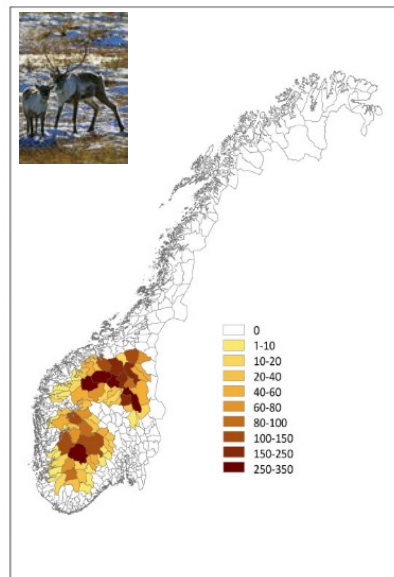
Foto: Ole R. Davidsen

Elg
Ca. 35 000 felt per år

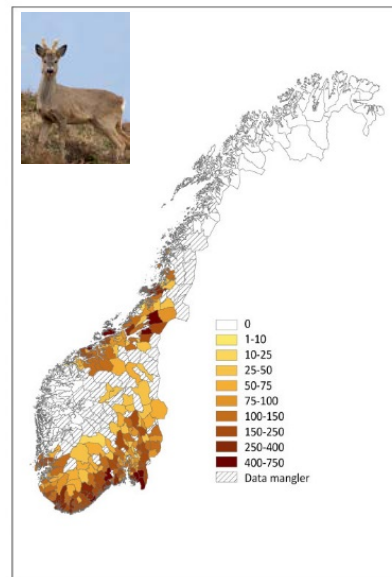
Arter og utbredelse

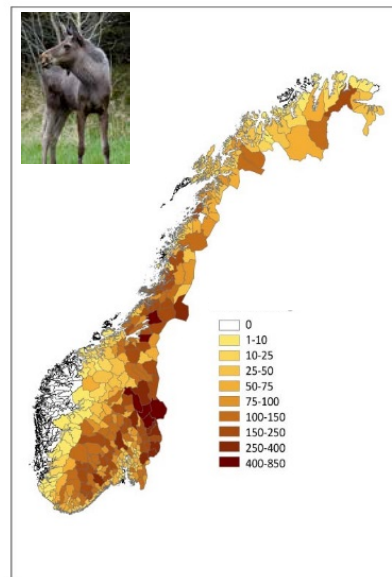
Hjort
Ca. 35 000 felt per år

Villrein
Ca. 7000 felt per år

Rådyr
Ca. 25 000 felt per år

Elg
Ca. 35 000 felt per år

Forvaltning av hjortevilt

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

Forvaltning av hjortevilt

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

Forvaltning av hjortevilt

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

Regleverk
Nasjonale overvåkingsprogram

Forvaltning av hjortevilt

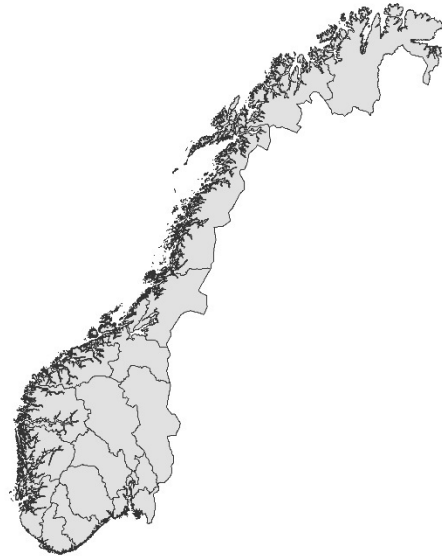
Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

Forvaltning av hjortevilt

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

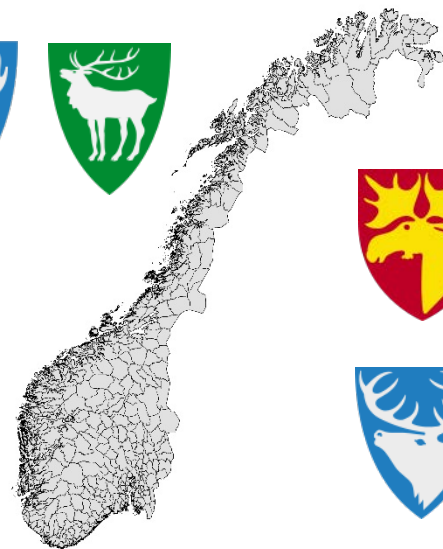
Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

Forvaltningsmål, kvote mm.

Forvaltning av hjortevilt

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

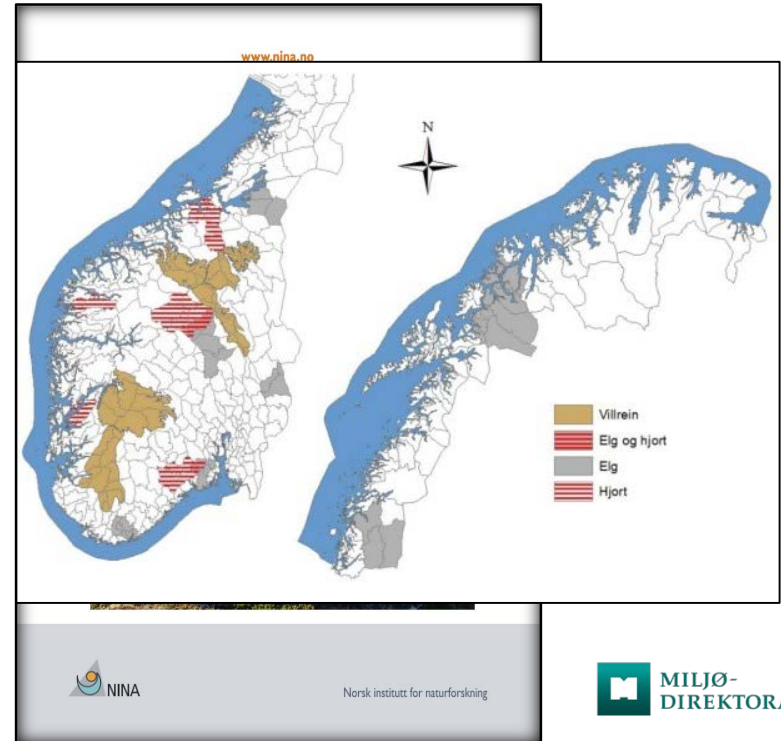
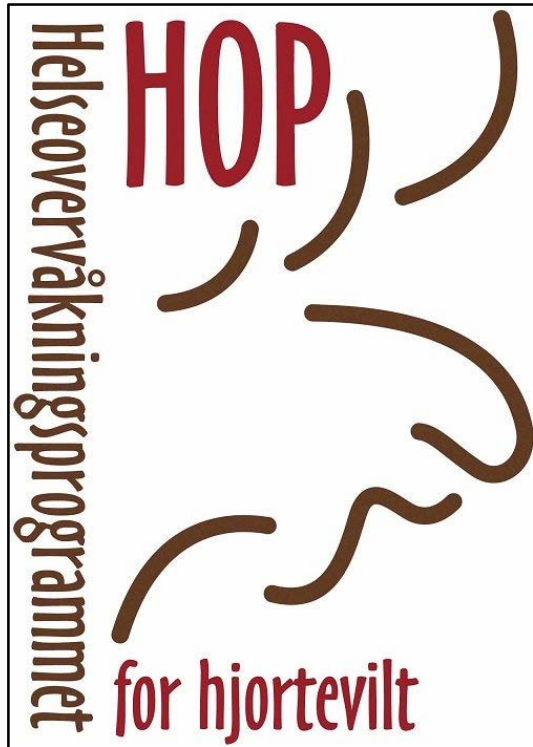
Fylkeskommunen / Fylkesmannen

Kommune / villreinnemnd

Grunneiere og jegere

To overvåkingsprogrammer

Tiltak

Foto: Runar Bjøberg.

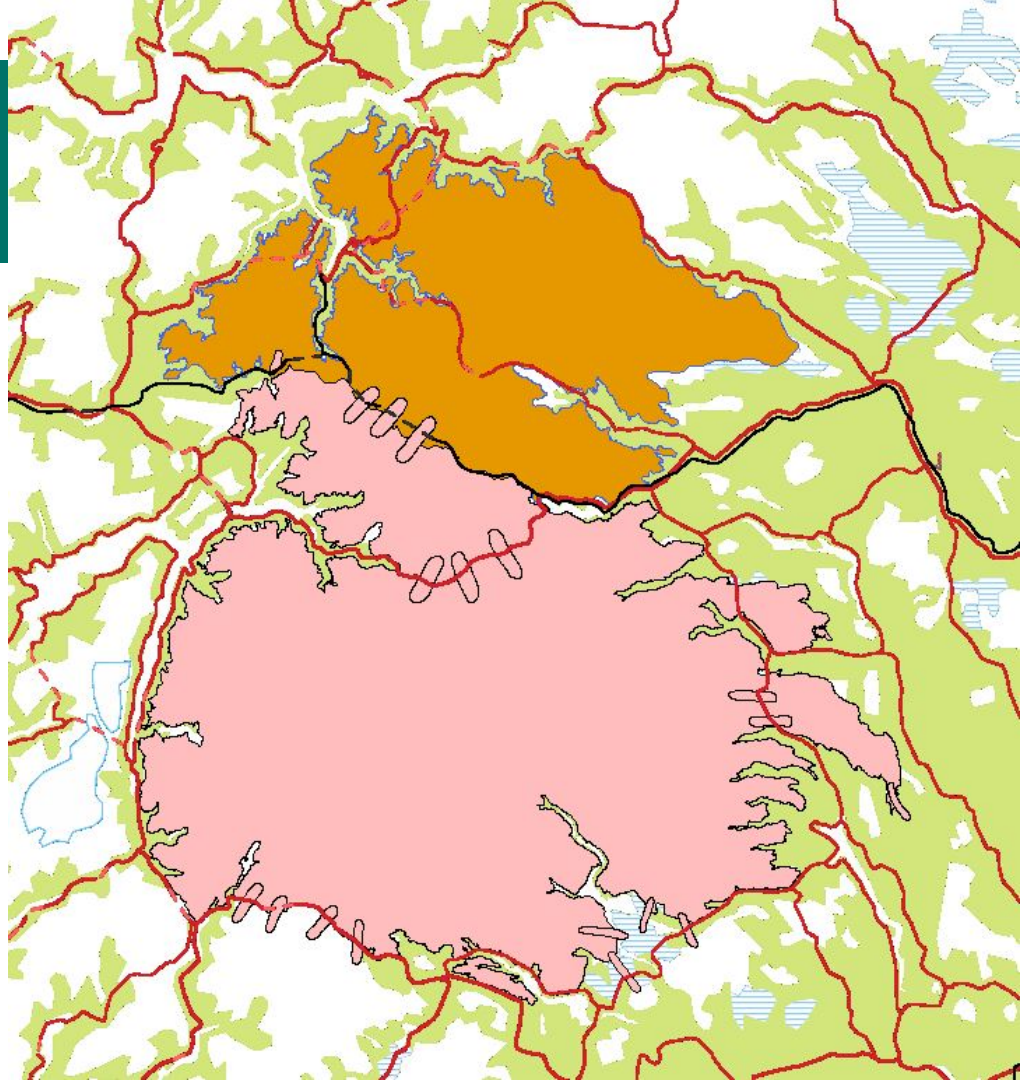
Tiltak

Hindre utvandring av villrein
fra Nordfjella sone 1

- gjerde, oppsyn, gjeting

Hindre passering over rv. 7

Felle syke hjortevilt

Har denne skrantsjuka? Foto: Runar Bjøberg.

Status

Skrantesjuka er fortsatt påvist bare i Nordfjella

Prøveinnsamlinga i 2016 gikk svært bra

Men vi vet egentlig svært lite om sone 2 i Nordfjella, og i andre områder hos andre arter

Hjortevilt testet i 2016 – jakt og fallvilt

Antall hjort: 2418

Antall villrein: 847

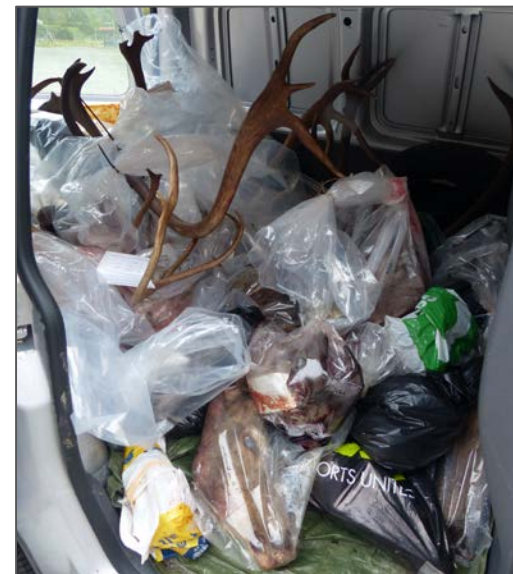
Antall elg: 4279

Antall rådyr: 471

Tre positive villrein og
to positive elg.

Innsamling av hjorteviltthoder i Lærdal.

Sykdommen i Selbu er annerledes...

- Gamle elger
- Annen «type» skrantesyke - blir undersøkt nærmere
- Uvisshet...

Elg med skrantesyke i Selbu.
Foto: Jarle Fuglem

Aktivitet i 2017

- Overvåkning Rv 52, Fv 50, Rv 7
- Radiomerking på Hardangervidda og i Nordfjella (og Selburegionen)
- Overvåkning og prøveinnsamling
- Vi MÅ lære mer om sone 2 i Nordfjella- føre var er å anta at sjukdommen IKKE finnes på Hardangervidda inntil det motsatte er bevist

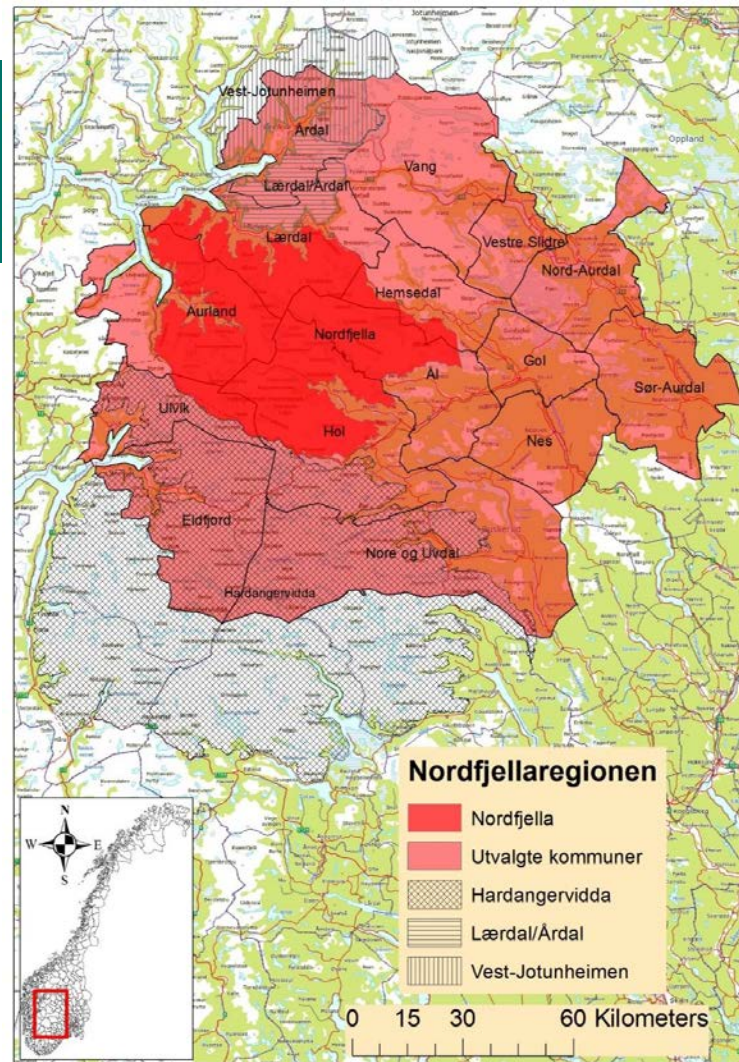

Merking og prøvetaking

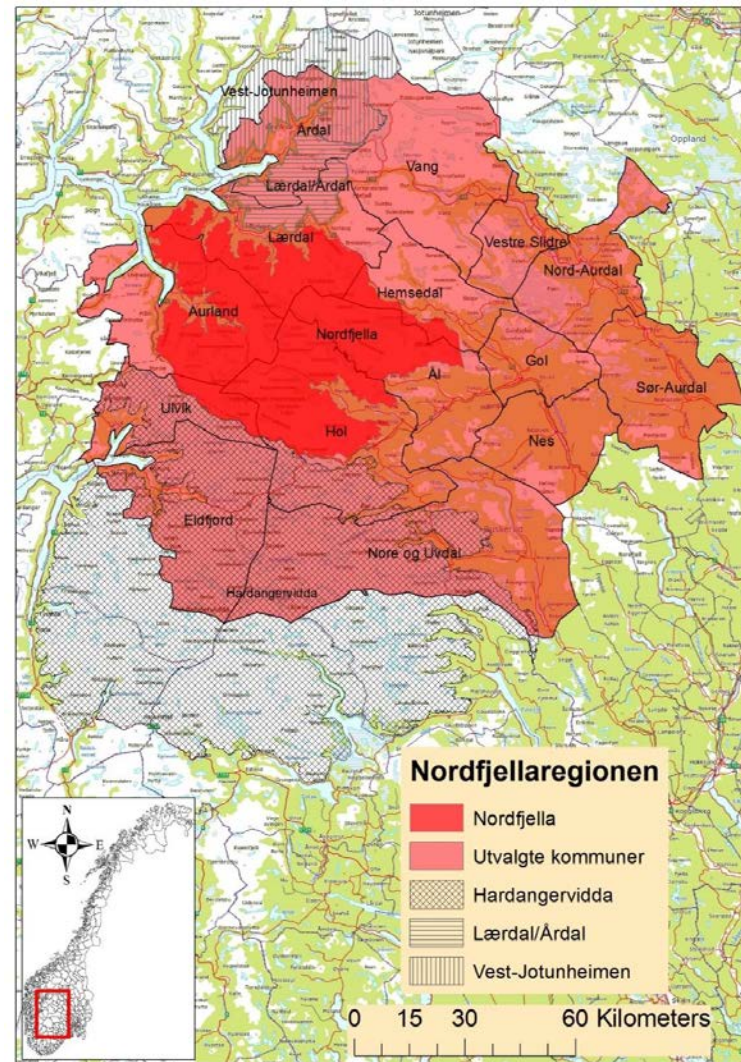
Nordfjella

- Villrein, elg, hjort, rådyr

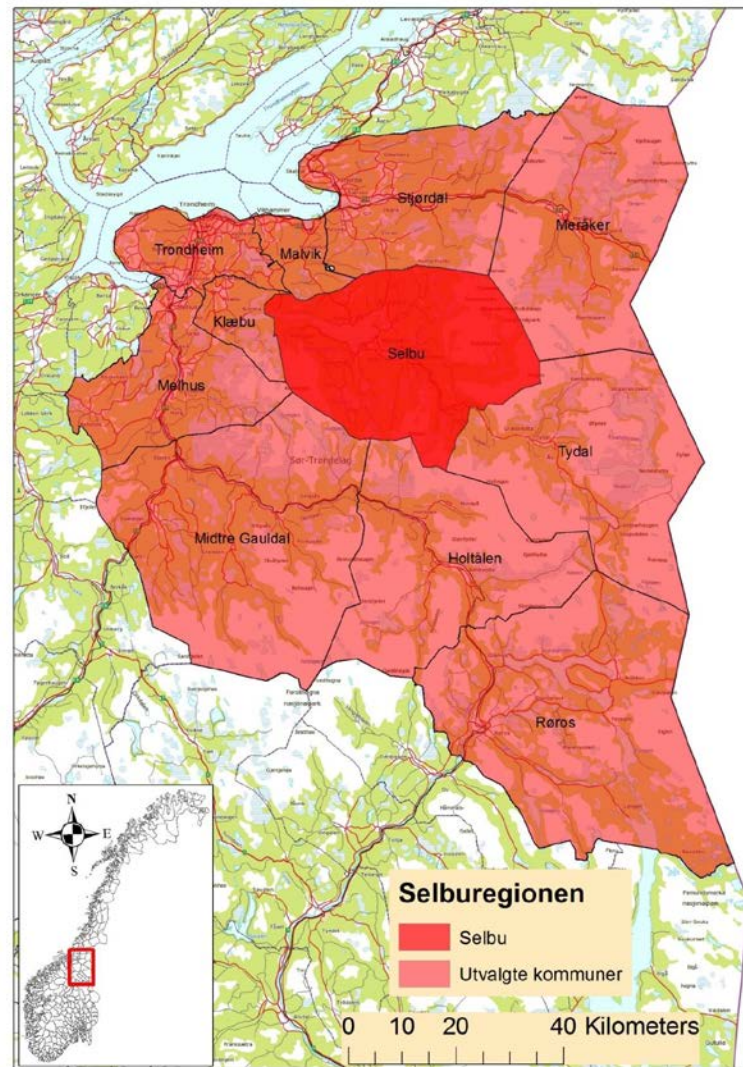
Område	Prøver	Art	Periode
<i>Nordfjella villreinområde*</i>	Hode (Hjerne + lymfe + kjeve) + møkk fra villrein. Leveres ved mottaksstasjon (NINA).	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Hardangervidda villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Lærdal/Årdal villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Vest Jotunheimen villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
Østsida			
<i>Hol, Ål, Gol, Hemsedal[#]</i>	Innlevering av hode (Hjerne + lymfe + kjeve) + møkk. Leveres ved mottaksstasjon (NINA).	Elg, hjort og rådyr	25. september – 16. oktober.
	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Elg, hjort og rådyr	Hele jaktperioden (unntatt perioden med hodeinnsamling).
<i>Vestre Slidre, Vang, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Nes, Nore og Uvdal[#]</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger. Kommunene aldersbestemmer elg i deler av området.	Elg, hjort og rådyr	Hele jaktperioden.
Vestsida			
<i>Lærdal, Årdal og Aurland[#]</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger. Kommunene aldersbestemmer hjort i deler av området.	Hjort, elg og rådyr	Hele jaktperioden.
<i>Ulvik og Eidfjord</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Hjort, elg og rådyr	Hele jaktperioden.

Områdenr	Kommune/område	Villrein	Elg	Hjort	Rådyr	Totalt
	<i>Delsum Nordfjellaregionen</i>	1726	905	825	218	3674

Selburegionen

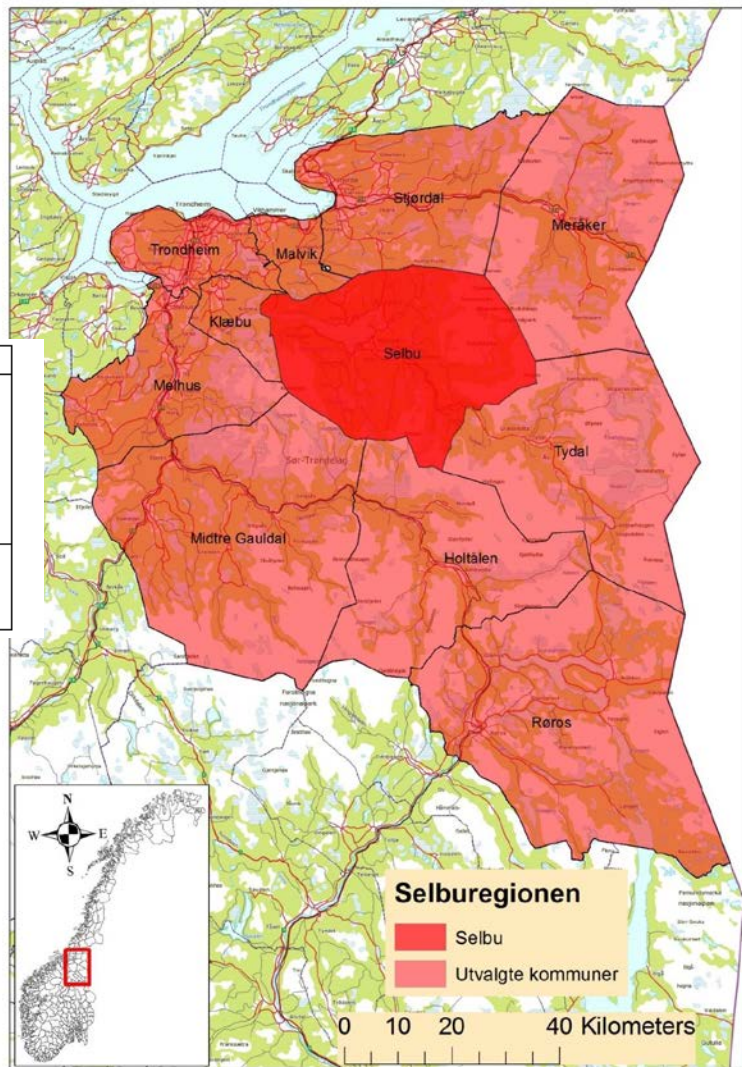
- Elg, hjort, rådyr

Selburegionen

Område	Prøver	Art	Periode
<i>Selbu, Tydal og Malvik*</i>	Hode (Hjerne + lymfeknute + kjeve) + møkkprøve. Levert til mottaksstasjon (NINA).	Elg, hjort og rådyr	25. september – 16. oktober.
	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger.	Elg, hjort og rådyr	Hele jaktperioden (unntatt perioden med hodeinnsamling).
<i>Stjørdal, Meråker, Klæbu, Trondheim, Melhus, Midtre Gauldal, Holtålen, Røros</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger.	Elg, hjort og rådyr	Hele jaktperioden.

Områdenr	Kommune/område	Villrein	Elg	Hjort	Rådyr	Totalt
	<i>Delsum Selburegionen</i>		1233	280	245	1758

Praktisk gjennomføring

- NINA samler hoder i de områdene og periodene som er foreslått, og står for prøveuttak og innsending til Veterinærinstituttet.
- Dyrene aldersbestemmes når hoder samles.
- I områder og perioder hvor NINA ikke samler holder, tar jegere selv hjerneprøve

Informasjon og opplæring av jegere

- NINA tilrettelegger og deltar på lokale jegermøter i alle utvalgte (røde) kommunene/villreinområdene.
- Deltagelse fra Mattilsynet og eller VI for opplæring i prøvetaking
- Lokale kurs/møter via lokalt Mattilsyn eller lokal viltforvaltning - selvlæring via instruksjonsvideoer

Prøvetakingsutstyr til jegere

- Utsending av prøvetakingsutstyr til jegere når hode ikke samles
- Kommuner/villreinnemnder videreformidler til valdansvarlige
- Valdansvarlige sender til jaktlag/jeger

- *Vi tilrår at utstyret sendes sammen med en ferdigfrankert konvolutt som jeger kan sende prøvene tilbake i.*

- Lenke til instruksjonsvideo, egen brosjyre e.l. bør følge prøvesettene.

Kan vi samle fra hele landet?

- Jeger tar prøve av alle voksne dyr fra jakt i hele Norge (elg, hjort, rådyr, villrein)
- Kan pålegges,
- Utsending av prøvetakingsutstyr til jegere via lokal viltforvaltning

Hva skjer framover?

- Kartlegging fra jakt 2017
 - Nordfjella og omegn
 - Selbu og omegn
- Kartlegging av fallvilt

Hodeinnsamling i Lærdal. Foto: Kari Bjørneraas.

Hjorteviltregisteret, Sett og skutt og fallviltapp

Nytt merkesystem som er felles
for både jakt og fallvilt

Merkelapp for prøver fra dødt hjortevelt

Kommunen eller annet forvaltningsorgan orienterer om hva som samles der du jakter, og hvor prøver kan leveres.

Merkelappen kan brukes til alle prøver, de vanligste er foreslått. Kjever samles ofte inn for aldersbestemmelse. Livmor og eggstokker (kjønnsorgan) samles enkelte steder for reproduksjonsundersøkelse. Hjerneprøve benyttes til å teste dyr for skrantesjuka (CWD). Andre prøver fra dyret kan også samles til ulike formål.

Alle prøver må merkes med strekkodenr. Bruk alltid én merkelapp per dyr!

Innsenders navn: _____ Tlf.nr: _____

Valdnavn: _____ Valdnr. _____

Jaktfelt: _____ Jaktfeltnr.: _____

Kommune/villreinområde: _____

Miljødirektoratet 2017

RIV HER

Klistrelapp til prøve/hjerne

Klistrelapp til prøve/møkk

Merkelapp til prøve/kjønnsorgan

RIV HER

Beholdes av innsender

Opplysninger om dødt hjortevilt

Festes til prøve/underkjeve

Art: Elg Hjort Rådyr Villrein

123456789123

Dødsdato: _____ Årsak: Jakt Fallvilt

Kjønn: Hunn Hann Alder: Kalv 1,5 år 2,5 år og eldre

Vekt: _____ kg. Er slaktet nøyaktig veid? Ja Nei

Gevirtakker, høyre: _____ venstre: _____ Melk i juret: Ja Nei

Ant. kalver ifølge med hunndyret: 0 1 2 3 Vet ikke Enslig kalv

Dersom mor og kalv felles, noter mors strekkodenummer: _____

Felt dyr nr: _____ Merknad:

Dyr felt under jakt

Jeger/jaktlag må registrere dyret og strekkodenummeret på settogskutt.no for tilbakemelding på CWD-prøve.

Registrering av fallvilt

Ettersøkspersonell skal alltid sørge for at dyret og strekkoden blir registrert i Hjorteviltregisteret. Registreringen skjer via Miljødirektoratet sin fallviltapp, på Hjorteviltregisteret sine fallviltsider, eller ved at fallviltskjema sendes til kommunen.

Om prøvene til overvåkingen

Slaktevekt er dyrets vekt uten skinn, innvoller, hode og føtter. Skuddskadet kjøtt regnes med.

Kjeven reinskjæres og tørkes, og skal ikke pakkes i plast. Kjønnorgan fryses snarest.

Prøvesvar og annen info finner du i Hjorteviltregisteret.

www.hjorteviltregisteret.no

For jakt krever dette at du har registrert dyret på Settogskutt eller levert prøver til overvåkingsprogrammet. For fallvilt må dyret være registrert i Hjorteviltregisteret.

Fallviltapp fra Miljødirektoratet

- Mulig å registrere fallvilt på ny app
- Registrerer samme data som i Hjorteviltregisteret
- Offline-versjon
- Overføres til Hjorteviltregisteret
- Effektivisering av arbeidet til kommunen
- Gir rask innrapportering
- Sikrer tilbakemelding på skrantesjuka-prøver

Register fallvilt

Skann strekkode

Strekkode

Art

Utfall

Stedfesting

- Bruk min posisjon
 Angi manuelt

Bilde (frivillig)

Last opp bilde

Merknad (frivillig)

m.m.

«Arbeidsskisse» av ny fallviltapp

Hvordan registrere skrantesjueprøver fra jakt

Digital levering av sett elg, sett hjort og slakteveker

Løsningen er tilpasset pc, nettbrett og smarttelefon.

LOGG INN

Jegernummer

i Jegernummeret finner du på jegeravgiftkortet, dette består av ett til åtte siffer.

Fødselsdato

i Skriv inn når du er født på denne formen 010950 (DDMMÅÅ)

LOGG INN

Husk meg

Fotograf: Egill Danielsen

Jaktlagene bidrar med viktige opplysninger om hjorteviltbestandene

Data fra sett elg, sett hjort og slakteveker gir opplysninger om utviklingen i bestandsstørrelse, kjønns sammensetning, kalveproduksjon og kondisjon. Dette er svært verdifull kunnskap om de lokale bestandene av elg og hjort.

Du og ditt jaktlags observasjoner er svært viktige i dette arbeidet. For å sikre at opplysningene blir så nøyaktige som mulig, anbefaler vi å fylle ut sett elg og sett hjort etter **hver jakt dag**.

Husk at det kun kan registreres ett skjema per jaktfelt per dag for hver art!

Elg og hjort

Hvor har du jaktet elg eller hjort?

f Skriv inn navn på jaktfelt / vald eller jaktfelt-ID (eks. 116030066) eller vald-ID (eks. 0827V0046).

Villrein

Hvor har du jaktet villrein?

f Skriv inn navn på villreinområde, villreinvald eller vald-ID (eks. 2201V0003).

Rådyr

Hvor har du jaktet rådyr?

f Skriv inn navn på vald eller vald-ID (eks. 0402V0003)

Sett og skutt skal tilrettelegges for registrering av opplysninger fra jakt og CWD

- også for rådyr og villrein

Register opplysninger fra rådyrjakt

Felt ett eller flere dyr? Legg til felte rådyr under.

Ikke felt noen rådyr? Trykk her:

[Ingen fellinger å registrere](#)

Legg til felt rådyr

Strekkoden:

Skrivefelt

Funksjon: Skann strekkode fra kjevelapp

Fellingsdato:

dd.mm.åååå

Kategori dyr felt:

Velg kategori på felt dyr

Slaktevekt i hele kg

Målemetode

Veld

Anslått

Ukjent slaktevekt

Fellingssted:

Stedsnavn eller jaktfelt

UTM 33

Nord

Øst

Leverte hjerneprøve til CWD-analyse:

JA

NEI

Denne fellingen er registrert av *Automatisk Navn fra Innloggingen*

Felt tirsdag 3. januar 2017: bukk 2 ½ år og eldre, 32 kg, CWD-prøve

Send kvittering til e-post

epost@adresse.no

LAGRE

SKRIV UT

Avbryt

Jegere kan registrere opplysninger fra rådyrjakt i Sett og skutt.

Valdansvarlig representant og kommunen kan importere data til Hjorteviltregisteret.

0243V0092 – Vinje rådyrvald

Register opplysninger fra villreinjakt

Felt ett eller flere dyr? Legg til felte rådyr under.

Ikke felt noen rådyr? Trykk her:

Ingen fellinger å registrere

Legg til felt rådyr

Strekkodenr

Skrivefelt

Funksjon: Skann strekkode fra kjevelapp

Fellingsdato:

dd.mm.åååå

Kategori dyr felt:

Velg kategori på felt dyr

Slaktevekt i hele kg

Målemetode

Veld

Anslått

Ukjent slaktevekt

Fellingssted:

Stedsnavn eller jaktfelt

UTM 33

Nord

Øst

Leverte hjerneprøve til CWD-analyse:

JA

NEI

Kontrollkortnr.:

Denne fellingen er registrert av *Automatisk Navn fra Innloggingen*

Felt tirsdag 3. januar 2017: bukk 2 ½ år og eldre, 32 kg, CWD-prøve

Send kvittering til e-post

epost@adresse.no

LAGRE

SKRIV UT

Avbryt

Hva skal du registrere?

Jaktfeltet **1563J0010 - Husby** er registrert for både hjortejakt og elgjakt.

1 NÅR JAKTLAGET HAR JAKTET

For hver jakt dag skal det registreres sette og skutte dyr. Husk registrering av jegere og timer også de dagene man ikke har sett dyr.

SETT ELG

SETT HJORT

 Hvorfor registrere sette dyr?

2 NÅR JAKTLAGET HAR SKUTT DYR

Når jaktlaget har skutt dyr skal man også registrere slaktevekter i eget skjema.

SLAKTEVEKT ELG

SLAKTEVEKT HJORT

 Hvorfor registrere slaktevekt?

3 NÅR JAKTEN ER FERDIG

Når jakten er over og jaktlaget er ferdig med sine registreringer, sender man melding til kommunen og valdansvarlig om at jobben er gjort.

ELGJAKTEN ER FERDIG

HJORTEJAKTEN ER FERDIG

 Hvorfor gi melding til kommunen og valdansvarlig?

Steg 2 skal utvides, her kan bl.a. CWD-prøver registreres.

Felte dyr må alltid registreres i steg 1 først.

Slik finner du svar på
skrantesjuka-prøven

Innsyn

Søk på innsendt prøve

Statistikk CWD-prøver

Logg inn

Brukernavn Passord Logg inn automatisk? [Glemt passord?](#)

Logg inn

[Ny bruker](#)

Søk på innsendt prøve

Her kan du søke opp og finne svar på innsendte prøver.

For å finne en prøve fra *jakt* må du oppgi kjevelappnummer og art.For å finne en prøve fra *fallvilt* må du oppgi fallviltID eller søke opp dyret.

Finner du ikke svar på din prøve?

Svar på CWD-prøver fra jakt som ikke er registrert i Hjorteviltregisteret ligger [midlertidig på Hjorteviltportalen](#).

Det er viktig at kommunen eller villreinmenda har registrert kjevelappen i Hjorteviltregisteret slik at prøvesvaret kan kobles til dyret. Savner du svar på for ditt dyr, ta derfor kontakt med lokal forvaltning for å høre om de kan registrere kjevelappen. For overvåkningsområder er det NINA som registrerer kjevelappen.

Savner du svaret på et fallvilt, kontroller at dyret korrekt er registrert av kommunen som fallvilt i Hjorteviltregisteret. CWD-svaret vil da bli importert og kunne søkes opp under. Se veiledning om CWD og fallvilt på [Miljøkommune](#).

Vi ser at flere registrerte fallviltprøver mangler svar. Dette er fordi det ikke finnes noen prøve som matcher hos Veterinærinstituttet, antagelig grunnet feilmerking av prøver.

Hjorteviltregisteret oppdateres daglig kl. 01:30, 10:30, 13:30, 14:30, 15:30 og 16:30.

Prøvetype	<input type="text" value="Jakt"/>
Kjevelappnummer	<input type="text" value="305926"/>
Art	<input type="text" value="Elg"/>
	<input type="button" value="Søk"/>

Prøvesvar

Kjevelappnummer	305926	Eksakt alder	1 år
Art	Elg	Fellingsdato	01.09.2016
Kjønn	Hunn	Vekt	-
Aldersgruppe	Ungdyr	Kommune	Bardu

Sykdom/Tilstand	Prøvesvar
CWD	Negativ - CWD ikke påvist

Velg fanen «Helse».

I høyremargen velg «Søk på innsendt prøve».

Tast ditt nr. og søk opp svar.

Elg

Hjort

Rådyr

Villrein

Bever

Fallvilt

Helse

Rovdyr

Innsyn

Søk på innsendt prøve

Statistikk CWD-prøver

Logg inn

Brukernavn

Passord

Logg inn automatisk? [Glemt passord?](#)[Ny bruker](#)

Logg inn

Statistikk CWD-prøver

Søk i statistikken

Art

Alle arter

Opprinnelse

Alle opprinnelser

Fylke

Alle fylker

Dato, fra

Kommune

Alle kommuner

Dato, til

Villreinområde

Alle villreinområder

[Nullstill søk](#)[Søk](#)

Elg, hjort, rådyr

Oversikt over CWD-prøver tatt fra fallvilt og jakt. Prøvene er knyttet til fylke og kommune. Villrein er ikke med i denne oversikten, se egen tabell for villrein under.

Fylke	Kommune	Positive	Negative	Totalt
➤ Akershus		0	174	174
➤ Aust-Agder		0	100	100
➤ Buskerud		0	194	194
➤ Finnmark		0	10	10
➤ Hedmark		0	639	639
➤ Hordaland		0	290	290
➤ Møre og Romsdal		0	113	113
➤ Nordland		0	353	353
➤ Nord-Trøndelag		0	609	609
➤ Oppland		0	810	810
➤ Oslo		0	7	7
➤ Rogaland		0	90	90

Kan se se
nasjonal og lokal
statistikk.

Trenger ikke
brukertilgang.

Redusere smitterisiko

Saltsteiner

- I alle beiteområder for småfe -et betydelig antall saltsteiner
- Mange «viltsteiner» - både for viltkamera og som utgangspunkt for jakt
- Saltingsplasser oppsøkes av alle arter klauvdyr og er tikkende «smittebomber» - trolig i mange år etter at utlegging av nye steiner opphører
- Undersøkelser av parasitter og smittestoffer i og rundt slike steder

Saltsteiner

Soraouji.com/knrogn

NRK Telemark

Reinflokk på salteplass

Foto: Roy Andersen, NINA

Registrerte saltingsplasser i deler av Forollhogna villreinområde

- Apent Område 1: 900 m høyde 1
- Apent Område 2: 980 m høyde
- Apent Område 3: hussetra
- Apent Område 4: haugsætra
- Apent Område 5: 900 m høyde 1
- Apent Område 6: 842 m
- Apent Område 7
- Apent Område 8
- Apent Område 9: 920 m høyde 3
- Apent Område 10: 920 m høyde 1
- Apent Område 11
- Apent Område 12: 1020 m høyde
- Apent Område 13
- Apent Område 14: bekkdalen
- Apent Område 15

Hva gjør vi med
hjorten?

Johan Trygve Solheim

Bestandstetthet

- Stor tetthet gir stor smitterisiko – og vice versa

Hva skjer framover?

NRK

NRK
Nyheter

Skrantesjuka på Dagsrevyen 14.03.2017.

MILJØ-
DIREKTORATET

Hva skjer framover?

- Vitenskapelig tilrådning
 - Forvaltningsstrategier
 - Tiltak

- Forvaltningsstrategi og nye tiltak

Hva skjer framover

- Forskrifter fra Mattilsynet
 - Forbud mot fôring mm.
 - Ny forskrift på høring

Foto: Steinar Vikan

Informasjon, informasjon, informasjon

Informasjon

- Tiltak må sikres god lokal forankring for å oppnå god effekt
- God og hyppig kommunikasjon lokalt er viktig for å sikre at riktig informasjon når riktig publikum
- Nettbasert informasjon for å nå et bredere publikum

Hjorteviltportalen – www.hjortevilt.no

Hjortevilt

Miljøkommune – www.miljokommune.no

The screenshot shows the homepage of Miljøkommune.no. At the top left is the logo with the text "Miljøkommune.no" and "Veiviser i kommunal miljøforvaltning". To the right are navigation links: "Om oss", "Nyheter", "Spørsmål og svar", "Kontakt oss", and "Innholdskart". Below the logo is a large image of an owl. To the right of the owl is a text box titled "Hold deg oppdatert!" with the text "Meld deg på nyhetsbrev - få varsel om ny veiledning, endringer i miljøbestemmelser eller utlysning av tiltaksmidler." and a link "Les mer". Below the owl image are two green buttons: "Oppgavehjelp" and "Maler". To the right of these buttons is a search bar with the text "Søk her" and a "Søk" button. At the bottom left, the text "Miljøkommune.no" is followed by "Oversikt over kommunens myndighet og plikt, og hjelp til saksbehandling innen:". At the bottom right, there are links for "Verktøy", "Ordforklaringer", "Kart og databaser", and "Lenker".

Miljøkommune.no
Veiviser i kommunal miljøforvaltning

Om oss | Nyheter | Spørsmål og svar | Kontakt oss | Innholdskart

Hold deg oppdatert!
Meld deg på nyhetsbrev - få varsel om ny veiledning, endringer i miljøbestemmelser eller utlysning av tiltaksmidler.
[Les mer](#)

Foto: Bård Bredesen, naturarkivet.no

Oppgavehjelp Maler

Søk her Søk

Miljøkommune.no
Oversikt over kommunens myndighet og plikt, og hjelp til saksbehandling innen:

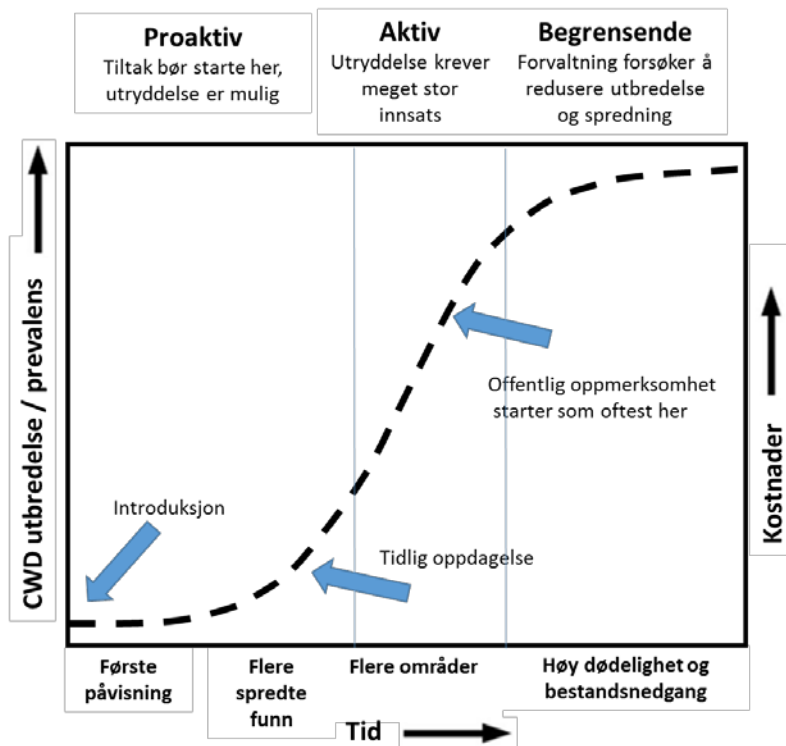
Verktøy
[Ordforklaringer](#)
[Kart og databaser](#)
Lenker

Jegerne er en viktig ressurs

Foto: J. T. Solheim

Hvor god tid har vi?

<http://www.floridainvasives.org/edrr.cfm>

Hva skjer om vi ikke gjør noe?

- Spredning av sykdom - til alle hjorteviltbestander
- Ikke lenger jaktbare bestander
- Villreinbestanden trues
- Betenkelig, dyrevelferdsmessig
- Samfunnsmessig uakseptabelt

Alliance for Public Wildlife

Living Legacy White Paper

The Challenge of CWD: Insidious and Dire

Only immediate action will avoid catastrophic outcomes

Valerius Geist, Professor Emeritus, University of Calgary
David Clausen, (former) Chair, Wisconsin Natural Resources Board
Vince Crichton, (former) Co-Chair, Canada's National Wildlife Disease Strategy
Darrel Rowledge, Director, Alliance for Public Wildlife

Alliance for Public Wildlife: Mars 2017

Vi må påregne å lete etter «nåla i høystakken» i uoverskuelig framtid for å sikre god dyrehelse hos både viltlevende og tamme dyr, samt forutsigbar og høy mattrygghet.

A man in a blue jacket is smiling and holding up the large, velvet-covered antlers of a reindeer. The reindeer is lying on a rocky shore next to a lake. The background shows a rocky, mountainous landscape with some snow patches.

Takk!

Villrein med skrantեսjukе...
Foto: Jan Vidar Akselberg

www.miljodirektoratet.no